

Toelichting | Transformatie Kliniek Psychiatrie Radboudumc Nijmegen

De patiënt als uitgangspunt

Het Radboudumc wil voorop lopen in het ontwikkelen van duurzame, innovatieve en betaalbare gezondheidszorg. De kliniek van de afdeling Psychiatrie, bouwjaar 1991, voldeed als ruimtelijke omgeving niet meer aan de nieuwste inzichten op het gebied van klinisch psychiatrische patiëntenzorg. Eind 2012 gaf het Radboudumc opdracht te onderzoeken of er in het psychiatrisch ziekenhuisgebouw een moderne psychiatrische afdeling kon worden ondergebracht. De keuzes die zijn gemaakt zijn gebaseerd op ervaringen, wensen en behoeften van patiënten, direct betrokkenen, zorgprofessionals maar ook op onderzoek. Om te zorgen dat medewerkers klaar zijn voor de overgang wordt er nog een aantal weken getraind en geschoold zodat de MPU (Medisch Psychiatrische Unit) half februari goed in gebruik kan worden genomen.

Persoonsgerichte zorg

Patiënten verblijven op de afdeling op één van de 27 eenpersoonskamers die zo zijn ingericht dat ook somatische zorg geboden kan worden. Er is ruimte voor privacy, maar ook voor contact in één van de drie woon- en eetruimten. Een slaapbank voor familieleden biedt gelegenheid voor 'rooming-in', het overnachten bij de patiënt op de kamer. Tevens is er een familiekamer, een speciale moeder en baby kamer en een centrale ontvangstruimte.

Psychiatrie en somatiek

Psychiatrische patiënten hebben regelmatig lichamelijke aandoeningen en mensen met lichamelijke aandoeningen kunnen psychiatrische problematiek hebben, waardoor zij op de gebruikelijke ziekenhuisafdelingen onvoldoende zorg kunnen krijgen. Voor een integrale behandeling van psychiatrische en lichamelijke aandoeningen is een gespecialiseerde afdeling met specifieke faciliteiten en een deskundige medisch-psychiatrische staf ideaal. De nieuwe Medische Psychiatrische Unit biedt deze zorg en voorziet daarmee in de leemte tussen psychiatrie en somatiek.

High & Intensive Care

Voor patiënten die vanwege zeer complexe psychiatrische problematiek geïntensiveerde zorg nodig hebben, biedt de unit een High & Intensive Care (HIC) voor maximaal zes bedden. Met deze HIC wordt zorg op maat geboden, waarmee dwang- en drangmaatregelen (bv. separeren) kunnen worden voorkomen. De HIC heeft een eigen woonkamer en buitenruimte en kan naar behoefte groter of kleiner gemaakt worden (2, 4 of 6 bedden).

Healing environment

Het Radboudumc heeft bij de bouw gekozen voor het toepassen van de principes van Healing environment. Deze 'Helende omgeving' is binnen het interieur vormgegeven door gebruik te maken van natuurlijke materialen en gedempte kleuren. Licht - daglicht en kunstlicht - spelen een hoofdrol. Alle ruimtes hebben uitzicht op natuur en daglicht. Centraal in het gebouw is een patio voorzien. Deze ruimte laat letterlijk het buiten

Verbouwing Psychiatrie in M369 Radboudumc, Nijmegen

binnen en organiseert de afdeling op natuurlijke wijze. Het scheidt de gesloten afdeling van de open afdeling, geeft daglicht in de centrale ontvangstruimte en biedt uitzicht voor de huiskamer van de High Intensive Care. De bestaande middenbeuk met bogen, een belangrijk element uit het oorspronkelijke ontwerp van Croonen en Meerdink in de traditie van de Bossche School, is behouden.

De kliniek is een lichte, overzichtelijke en veilige omgeving met veel uitzicht. Een dergelijke omgeving heeft een positieve invloed op het welzijn, het gedrag en de emoties (stress, angst en onrust). Een goede omgeving betekent voor patiënten meer privacy, meer autonomie, overzicht, veiligheid en comfort en een goede balans in prikkels. Het bevordert daarmee het herstel van patiënten.

Samenwerking

Het ontwerptraject kenmerkte zich door een nauwe samenwerking tussen het Radboudumc en de ontwerpende partijen. Het ontwerp is ontwikkeld in een reeks van besprekingen met medewerkers van de afdeling en het Projectbureau Bouwzaken van het Radboudumc. Dankzij dit intensieve proces is er een kliniek ontworpen die een eenheid vormt met de zorgvisie van het Radboudumc. Het heeft een ware transformatie van het bestaande gebouw opgeleverd.

Team

Opdrachtgever: Radboudumc, Nijmegen; Architect: EGM architecten, Dordrecht; Interieurontwerp: Suzanne Holtz Studio, Laren; Projectmanagement: 2DoubleYou, Veenendaal; Installatie adviseur: Deerns, Nijmegen; Constructeur: Aronsohn, Rotterdam; Bouwfysica: Peutz, Mook, Quickscan en aanbevelingen Evidence Based Design: Oasis, Gouda; Tuinontwerp: Copijn tuin- en landschapsarchitecten, Utrecht.